

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11686

Tarih : 28.04.2025

10/2673

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri ilimiz, ülkenin sağlık hizmetleri açısından en dezavantajlı illerinden biri olmaya devam etmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine, Sağlık Bakanlığı raporlarına ve bağımsız sağlık örgütlerinin raporlarına göre, Hakkâri'deki sağlık personeli eksiklikleri, hastane altyapı yetersizlikleri ve acil sağlık hizmetlerinin yetersizliği, yurttaşların yaşam kalitesini düşürmüştü ve erken yaşta ölümlere yol açmıştır. Kalp krizi, kanser, trafik kazaları gibi durumlar, zamanında müdahale edilmemesi nedeniyle ciddi ölüm oranlarına neden olmuştur. Ayrıca, kadın doğum uzmanı yetersizliği ve psikiyatri hizmetlerinin eksikliği, kadın sağlığı ve ruh sağlığı konusunda büyük sıkıntılar yaratmıştır. Hakkâri ilimiz ve ilçelerinde sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan yapısal ve sistematik sorunların tüm boyutlarıyla araştırılması, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve yurttaşların sağlık hakkının güvence altına alınması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Anayasa'nın 56. maddesi uyarınca, devlet yurttaşlarının sağlıklı bir çevrede yaşamasını güvence altına almak ve sağlık hizmetlerinden adil bir biçimde yararlanmasını sağlamakla yükümlüdür. Ancak son yıllarda Hakkâri başta olmak üzere sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan bölgesel eşitsizlikler, özellikle Kürtlerin çoğunlukta yaşadığı kentlerde belirgin bir şekilde derinleşmiştir. Hakkâri ili ve ilçeleri (Yüksekova, Şemdinli, Çukurca, Derecik), bu eşitsizliklerin en ağır biçimde yaşandığı yerler arasında yer almaktadır.

Sağlık Bakanlığı'nın 2023 Faaliyet Raporu'na göre Hakkâri, uzman hekim başına düşen yurttaş sayısında ülke ortalamasının yaklaşık 3 katı üzerindedir. 2024 verilerine göre Hakkâri'de 100 bin kişiye düşen uzman hekim sayısı sadece 68 iken, Türkiye ortalaması 211'dir. Hakkâri'de 1 pratisyen hekime düşen yurttaş sayısı 3.421 iken, bu rakam ülke genelinde 1.372'dir. Ayrıca hemşire, ebe, sağlık teknikeri gibi diğer sağlık personeline de büyük açık vardır. Hakkâri genelinde 2025 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli oranı, ülke ortalamasının yarısından azdır. Hakkâri genelinde aktif hizmet veren psikiyatrist sayısı 2025 itibarıyla sadece 2'dir. Ruh sağlığı hizmetlerine erişim neredeyse yok düzeyindedir. Bu durum özellikle genç nüfusta madde bağımlılığı, depresyon gibi sorunların yaygınlaşmasına zemin hazırlamaktadır.

Bunun yanı sıra, Hakkâri'de böbrek hastaları için gerekli olan tedavi altyapısı da büyük bir eksiklik göstermektedir. Böbrek hastalıklarıyla mücadele eden yurttaşlar için doktor bulunsa da gerekli tıbbi cihazlar ve ilaç tedavisi düzeyinde ciddi bir yetersizlik yaşanmaktadır. Böbrek diyalizi gibi tedavi yöntemlerine erişim sınırlıdır ve hastalar, bu hizmetlerden faydalanabilmek için başka illere sevk edilmektedir.

TÜİK'in 2023 yılı sağlık istatistiklerine göre, Hakkâri'de bebek ölüm oranı ülke ortalamasının %50 üzerinde seyretmektedir. Kadın doğum uzmanı yetersizliği ve doğumhane eksiklikleri nedeniyle gebeler başka illere gitmek zorunda kalmaktadır. Bu veriler, bölgede koruyucu sağlık hizmetlerinin ve temel sağlık altyapısının yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.

Öte yandan, Yüksekova Devlet Hastanesi'nde anjiyo ünitesinin bulunmaması nedeniyle yaşanan ölümlü vakalar, sağlık hizmetlerindeki yapısal yetersizliğin doğrudan yurttaşların hayatına mal olduğunu göstermektedir. Nisan 2025'te yerel basına yansıyan haberlerde, kalp krizi geçiren bir yurttaşın, gerekli anjiyo işlemi yapılamadığı için yaşamını yitirdiği bildirilmektedir.

Yüksekova ve Hakkâri genelinde MR, tomografi, anjiyo, mamografi cihazı gibi ileri tanı araçları sınırlı sayıdadır; cihazların önemli bir bölümü işlevsiz ya da kullanım dışıdır. Ayrıca yoğun bakım yatak kapasitesi, acil sağlık hizmetleri altyapısı ve 112 Acil Servis ağı da yetersizdir.

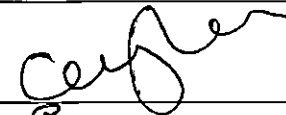
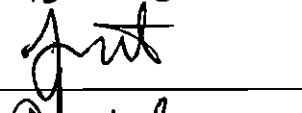
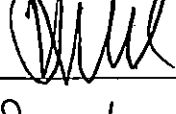
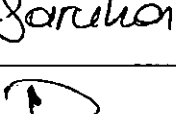
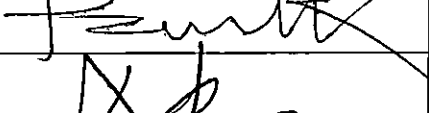
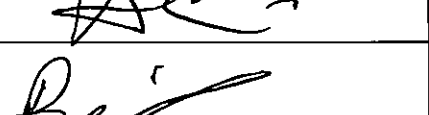
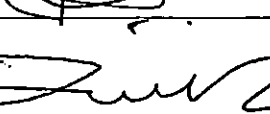
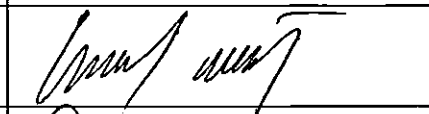
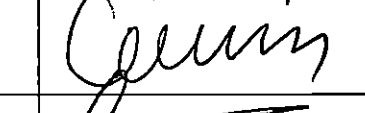
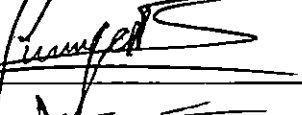
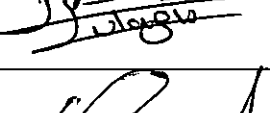
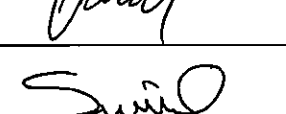
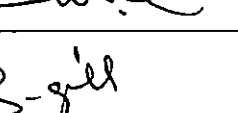
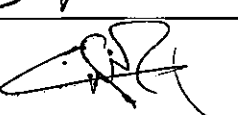
Hakkâri'de 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu başına düşen ambulans ve sağlık çalışanı sayısı ülke ortalamasının oldukça altındadır. Kırsal bölgelerde ambulans erişimi, kış aylarında neredeyse imkânsız hale gelmektedir.

Bölgedeki aile hekimlerinin her biri, ülke ortalamasına kıyasla yaklaşık iki kat fazla nüfusa hizmet vermek zorundadır. Bu durum koruyucu sağlık hizmetlerinde ciddi aksamalar doğurmakta, kronik hastalıkların kontrol altına alınamamasına ve bulaşıcı hastalıkların artmasına yol açmaktadır.

Sağlık alanındaki bu yetersizlikler yalnızca fiziksel altyapı eksikliğinden değil, aynı zamanda sağlık çalışanlarının bölgeye atanmasında yaşanan zorluklardan da kaynaklanmaktadır. Bölgede görev yapan sağlık personeline yeterli teşvik sunulmaması da sağlık çalışanlarının bölgeyi tercih etmemesine neden olmaktadır.

Bu ağır sorunların çözümü için seçim bölgem olan Hakkâri ilimiz başta olmak üzere bölgesel sağlık politikalarının geliştirilmesi, kalıcı sağlık yatırımlarının yapılması ve yerel sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi elzemdir.

Hakkâri ilimiz ve ilçelerinde sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan yapısal ve sistematik sorunların tüm boyutlarıyla araştırılması, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve yurttaşların sağlık hakkının güvence altına alınması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CÜPOLO	DİYARBAKIR	
4	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUĞÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	